

CERIMÒNIA ACADÈMICA D'INVESTIDURA
COM A DOCTOR HONORIS CAUSA D'ALOIS M. HAAS

PARLAMENT DEL DR. JOSEP JOAN MORESO,
RECTOR MAGNÍFIC DE LA UNIVERSITAT POMPEU FABRA

1 de desembre del 2009
Auditori del campus de la Ciutadella
UNIVERSITAT POMPEU FABRA

Professor Haas, autoritats acadèmiques, membres del Claustre de doctors, membres de la comunitat universitària, amics i amigues,

Donat que avui honorem un historiador de les idees, un coneixedor d'un corrent de pensament i d'un dels modes del saber presents en tota la història d'Occident i, de fet, en tota la història de la humanitat, el saber de la mística, no sorprendrà ningú que comenci recordant quelcom que deien els pensadors de l'escolàstica medieval, "*unum, verum et bonum convertuntur*", és a dir, que la veritat i la justícia són dues dimensions de la mateixa cosa. Incorporant el professor Alois Maria Haas al nostre Claustre de doctors procurem mostrar aquesta unitat. Com sabeu, acabem de presentar-nos a la segona fase de la convocatòria dels Campus d'Excel·lència Internacional, i ho hem fet sota el lema –extret d'una carta de l'humanista Petrarca– "*Communis omnium sapientia*", que convida a compartir entre tots la saviesa, però que també suggereix que és la saviesa allò que genera la nostra comunitat. D'altra banda –com ens ha recordat el lluminós elogi del professor Amador Vega–, un pensador místic molt estimat pel professor Haas i un dels objectes del seu text d'habilitació, el mestre Eckhart, va escriure que "*omnes iusti, in quantum*

iusti, unum sunt”, la qual cosa convida a pensar que la justícia és també fonament de la unitat.

Doncs bé, fent el professor Haas doctor honoris causa per la nostra universitat fem un homenatge a la veritat i a la justícia. I ho fem perquè, d’una banda, la trajectòria acadèmica del professor Haas ha aprofundit en el coneixement del pensament místic, tractant també de copsar com els pensadors medievals han influït en la manera de construir-se el pensament contemporani. Algunes dimensions de l’obra de pensadors contemporanis –Ludwig Wittgenstein o Michel Foucault, per citar dos dels filòsofs més influents del segle XX– no s’entenen adequadament si no es coneix l’obra del mestre Eckhart o la de Nicolau de Cusa. Haver-nos mostrat les dreceres que duen dels uns als altres, de vegades per llocs insospitats i paisatges ignots, no és la menor de les contribucions acadèmiques del nostre professor Haas. Aquesta ha estat la seva contribució al saber i, d’aquesta manera, al desvetllament de la veritat.

Ho fem, també, com un acte de justícia cap al professor Haas: sis anys després de la inauguració de la Bibliotheca Mystica et Philosophica Alois Maria Haas, la Biblioteca de la Universitat Pompeu Fabra no és imaginable sense aquesta preciosa joia que tan generosament ell ens va donar. No només pel valor intrínsec de molts dels volums que conté, no només pel nombre tan elevat de volums; sinó també perquè, per a una universitat jove com la nostra, la seva donació permet disposar de les obres completes de molts pensadors que, altrament, potser mai no hauríem arribat a tenir. La seva donació permet que, a aquest efecte, la Biblioteca del Dipòsit de les Aigües sigui una biblioteca com si la Universitat a la qual pertany fos una institució d’origen medieval i, us ho recordo, aquest curs tot just complim vint anys.

Des d’aquest punt de vista, el *kairós* al qual es referia el professor Haas parlant de la primera conversa a Zuric amb els professors Victoria Cirlet i Amador Vega va ser també un moment fundacional per a la Biblioteca de la Universitat, un dels *kairoí* en la petita biografia de la nostra institució.

I, per tant, té raó, com ell ens ha recordat, que aquest doctorat honora la rectitud amb la qual el professor Haas ha servit la veritat i la justícia a través de la trajectòria de la seva vida acadèmica. Amb les seves precises paraules i amb el meu molt esquifit alemany: “*In mehrfacher Hinsicht ist mir diese Ehrung auch eine Genugtuung richtig gehandelt zu haben*”.

Moltes gràcies